

Ärendenummer
TRV 2023/47297
Motpartens ärendenummer
MSB 2022-06972

Dokumentdatum
2023-06-19

Konfidentialitetsnivå
1 Ej känslig

Mottagare
Myndigheten för samhällsskydd och
beredskap
registrator@msb.se.

Kopia till
Diariet
Webb-och projektstöd
Ärendeberedning Planering

Svar på remiss gällande Planeringsinriktning för civil beredskap – med fokus på ökad motståndskraft i beredskapsmyndigheternas verksamhet

Trafikverket har getts möjlighet att yttra sig om Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps (MSB) förslag till Planeringsinriktning för civil beredskap, med fokus på ökad motståndskraft i beredskapsmyndigheternas verksamhet (MSB2194).

I detta remissvar vill Trafikverket framföra ett antal förslag på hur innehållet samt grammatiken i förslaget kan förbättras utifrån frågorna i det bifogade missivet.

Utgör planeringsinriktningen en bra grund för er arbete med att höja motståndskraften inom er verksamhet?

Trafikverket ställer sig överlag positivt till Planeringsinriktningen. Inriktningen är välskriven och pedagogisk samt beskriver tydligt vad beredskapsmyndigheterna bör ta i beaktande vid planeringen. Underlaget kan således fungera som ett stöd i Trafikverkets fortsatta utveckling av planering och förmågemätning.

Saknar ni något i planeringsinriktningen respektive i de dokument som det hänvisas till?

Hänvisning till Planeringsinriktning för civil beredskap

I förslaget betonar MSB vikten av att beredskapsmyndigheterna tar hänsyn till olika ingångsvärden vid sin planering, där Planeringsinriktning för civil beredskap nämns som ett exempel (MSB2194 s.11).

För att undvika missförstånd anser Trafikverket det nödvändigt att klargöra att hänvisningen i remissen avser den aktuella texten som läses och inte någon annan Planeringsinriktning. Trafikverket menar att avsnittet även bör inkludera den förklarande illustration som utformats av MSB för att visualisera de olika formerna av planering. Se ovan nämnd illustration i bifogad bilaga.

Ärendenummer
TRV 2023/47297
Motpartens ärendenummer
MSB 2022-06972

Dokumentdatum
2023-06-19

Hänvisning till Planeringsinriktning för det civila försvaret
MSB hänvisar till ytterligare information om antaganden som kan vara särskilt grundläggande i beredskapsplaneringen vid en dimensionering av ett väpnat angrepp mot Sverige (MSB2194 s.12).

Trafikverket saknar i denna del en hänvisning till Planeringsinriktning för det civila försvaret (MSB 2019-00366), till vilken det hänvisas till i Handlingsplanen Handlingskraft.

Beskrivning av sektorsansvariga myndigheter och ansvar för beredskapsmyndigheter

Trafikverket föreslår att en beskrivning av sektorsansvariga myndigheter och deras ansvar bör inkluderas i avsnittet ”*De som ska planera och skapa förmåga*” (MSB2194 s.11), förslagsvis som ett tillägg i tabellen om ”*offentliga aktörer*” och stycket om ”*statliga myndigheter*”. Detta kan tydliggöra vissa beredskapsmyndigheters specifika ansvar inom olika sektorer.

Likaså saknar Trafikverket i avsnittet ”*Uppföljning och utvärdering*” (MSB2194 s.41), en beskrivning av den rapportering, eller förmågeutvärdering, som särskilt utpekade beredskapsansvariga myndigheter gör till MSB och Försvarsmakten.

Tillägg om skydd av demokratin

I förslaget till Planeringsinriktningen beskrivs ”*Det som ska skyddas*” utifrån målen för Sveriges säkerhet. Ett av dessa värden är ”*Demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter*” (se MSB2194 s.8).

Då endast tilltron till demokrati och rättsstaten nämns bland det som bör skyddas anser Trafikverket att MSB bör lägga till en mening om skydd av demokratin och dess principer för att kunna genomföra val, åtgärder för att stärka individens möjlighet till inflytande och säkerställa respekt för mänskliga rättigheter.

Finns det några otydligheter i underlaget?

Trafikverket har identifierat några benämningar i underlaget som skulle behöva klargöras, för att undvika myndighetsvisa tolkningar.

Ärendenummer
TRV 2023/47297
Motpartens ärendenummer
MSB 2022-06972

Dokumentdatum
2023-06-19

Benämningen "centrala myndigheter"

Begreppet "*centrala myndigheter*" (se MSB2194 s.4), används för att beskriva angelägenheten av att stärka förmågan för att förebygga och hantera olika typer av samhällsstörningar. Trafikverket anser att MSB bör överväga en tydligare skrivning om myndigheter som måste engageras i arbetet.

Syftet med Planeringsinriktningen

Trafikverket gör bedömningen att en omformulering av syftesbeskrivningens inledande stycke (MSB2194 s.5), skulle kunna öka förståelsen av innehållet, då det för närvarande är svårläst.

Formuleringen "Arbetet inom samtliga områden"

För att tydliggöra kontexten och specificera vilka områden som avses, föreslår Trafikverket även att meningen "*Myndigheten har etablerat merparten arbetet inom samtliga områden*" (MSB2194 s.31) bör utvecklas ytterligare genom att inkludera åtminstone ett konkret exempel.

Benämningen "Samhällsstörningar"

Trafikverket konstaterar att det råder en bristande samstämmighet när det kommer till användningen av begreppet "*samhällsstörningar*" i förslaget till Planeringsinriktningen (MSB2194 s.5,10,12,22–27). Ibland används enbart termen "*samhällsstörningar*" medan det i andra fall benämns det som "*samhällsstörningar på hela hotskalan*", "*samhällsstörning, i fredstid eller höjd beredskap*", men framförallt formuleringen "*samhällsstörningar och krig*".

MSB:s vägledning "*Gemensamma grunder för samverkan och ledning vid samhällsstörningar*" beskriver att termen samhällsstörningar "*ska stimulera aktörer inom området samhällsskydd och beredskap att tillsammans identifiera företeelser och händelser som hotar samhällets skyddsvärden, oavsett om de går att definiera som olyckor, kriser eller krig*".

I förslaget till Planeringsinriktningen hänvisas till ovan nämnda vägledning och beskrivningen av de aktörsgemensamma formerna (MSB2194 s.25). Beskrivningen i Gemensamma grunder innefattar dock endast begreppet "*samhällsstörningar*" och inkluderar inte begreppet "*krig*".

Ärendenummer
TRV 2023/47297
Motpartens ärendenummer
MSB 2022-06972

Dokumentdatum
2023-06-19

Trafikverket anser att förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap bör vara vägledande för vilka begrepp som MSB ska använda i förslaget till Planeringsinriktningen och andra informationsmaterial. Det bör därför övervägas om benämningen "samhällsstörningar" ska justeras till "fredstida krissituationer och höjd beredskap", liksom skrivelsen i ovan nämnd förordning; alternativt endast begreppet "samhällsstörningar". Detta för att ha en konsensus gentemot det material som MSB hänvisar till i aktuellt underlag.

Förklaringar av tabeller och metoder

I underlaget presenterar MSB fjorton tabeller för att öka förmågan hos beredskapsmyndigheter inom olika områden som berör civil beredskap (MSB2194 s.19, 21–34). Samtliga tabeller innehar en skala från 0 till 5. Däremot har Trafikverket inte identifierat någon beskrivning av hur dessa tabeller, eller skalor, ska tolkas och användas.

Trafikverket anser att stegen i många fall är ojämna när det kommer till prestationer och att det saknas information om huruvida man måste uppnå alla krav för att komma vidare till nästa steg. Därför bedömer Trafikverket att ett förtydligande behövs för att undvika myndighetsvisa tolkningar, såsom exempelvis en jämförelse med MSB:s KDU-verktyg.

Det bör vidare övervägas att formulera om tabellrubrikerna som innehåller begreppet "Öka förmågan" i underlaget. Trafikverket föreslår en ändring av rubrikerna till "Utveckla förmågan..." Benämningen "utveckla förmågan" återkommer konsekvent både i förslaget till Planeringsinriktningen och i förordningen (2022:524) om statliga myndigheters beredskap, vilken även hänvisas till i aktuellt underlag (MSB2194 s.8).

Arbetet med beredskapsplaneringen

I förslaget till Planeringsinriktningen framgår det att MSB betonar inkludandet av en grundanalys med avseende på barnrättsperspektivet inom beredskapsplaneringen (MSB2194 s.37). Trafikverket noterar behovet av att tydligt beskriva att detta behov är författningsstyrt samt att hänvisa till metodstöd för genomförandet av en grundanalys av viktiga perspektiv. Om det saknas ett befintligt metodstöd så anser Trafikverket att det är viktigt att ett sådant utvecklas.

Ärendenummer
TRV 2023/47297
Motpartens ärendenummer
MSB 2022-06972

Dokumentdatum
2023-06-19

Övriga synpunkter?

Det finns delar av underlaget som Trafikverket anser bör ses över när det kommer till formuleringar, hänvisningar och grammatik. Se bifogad bilaga med kommentarer.

Beslut i detta ärende har fattats av Avdelningschef Samhällsskydd och beredskap Minna Nyman. Föredragande har varit Beredskapsplanerare Samhällsskydd och beredskap Emelie Hagsmyr. I den slutgiltiga handläggningen har Säkerhet- och Verksamhetsstyrningschef Strategisk Utveckling Marie Fridolin, Enhetschef Verksamhetsstyrning Samhällsskydd och beredskap Pär Ola Klang samt Utredningsledare Planering Veronica Molin deltagit.

Minna Nyman
Avdelningschef Samhällsskydd och beredskap

Emelie Hagsmyr
Nationell beredskapsplanerare

emelie.hagsmyr@trafikverket.se
Direkt: 010-123 54 18
Mobil: 072-144 58 04

Trafikverket

Adress: Röda vägen 1
Besöksadress: Röda vägen 1, 781 89 Borlänge
Telefon: 0771-921 921
trafikverket.se

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2023/47297, Motpartens ärendenummer MSB 2022-06972, Dokumentdatum 2023-06-19, Dokumenttyp BREV. Konfidentialitetsnivå.1 Ej känslig

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.

Trafikverket
Röda vägen 1
781 89 Borlänge
Besöksadress: Röda vägen 1

Texttelefon: 010-123 50 50
Telefon: 0771 - 921 921
trafikverket@trafikverket.se
www.trafikverket.se

Emelie Hagsmyr
Planering, Verksamhetsstyrning
Samhällsskydd och beredskap
Direkt: 010-123 54 18
Mobil: 072-144 58 04
emelie.hagsmyr@trafikverket.se